

اداره مرکزی :

آنقره ده ، معارف املکلی پانده کی دائره
استانبول جاده سنده آنقره

استانبول بورسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

هیاهو و تحمیل ... دنیای راهای پر حیات قاتلم ...
نجه

نفسه می هریده 15 غرورده

سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار)

اونه راعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرزیدر .

صافی : 81

آنقره ، 14 حزران ، 1928

4 نجی جلد

اعمارى ، خربى ؟

غالبا اون بئش اون آلتی سنه اول ، استانبول
شهرامینلرندن بری ، دوز و کنیش جاده لر آچق
ایچون او کنه نه کلیرسه ییقمق مراقه دوشمشدی .
اوزمان معمار کمال الدین بک مرحومک « تورک
یوردی » نده چقان هیجان و صمیمیت دولور
مقاله سنی دائما محبتله خاطرلارم : « زاواللی کوزه ل
استانبول ، سنی پارسه بکزه ته میه جکر ؛ فقط هیچ
اولمازسه بو کره شه دوندورمک ایسته یه جکر .
فقط سن ، بو کونکی خراب ، باقیمسز حالکده
بیله ، بو کره شدن ده پارسدن ده کوزه لیسک ! »
دیه فریاد ایدن بوتورک معماری تماماً حقیلمیدی ،
عجبا مبالغه ایتیمورمیدی ؟ بیلمیورم . هر حالده ،
آتشلی برملیتپورولک روحیه مشبوع اولان
اوسطرلر ، بنی اوزمان چوق متحسس ایتمشدی .
مقاله نك آدی ده غالباً « اعمار بلده بلاسی » ایدی ...
آثار عتیقه نك محافظه سی ایچون الده موجود
نظامنامه لره ، بومقصدله یاپیلش برطاقم تشکیلاته
رغماً ، « اعمار بلده بلاسی » مملکتک هر طرفنده
حادثا مستولی برشکلده دوام ایدوب کیتمکده در .
اسکی مزارقلر قالدیریلور ، یوکسک برصنعت
محصولی اولان تاریخی مزار طاشلری قیریلور ،
تاریخی کتابه لر قالدیرم طاشی اولور ، براز
خراب اولغه باشلامش هر هانکی بر معماری
آبدیسی بوسبوتون ییقیلارق انقاضیه یکی انشاآت
وجوده کتیریلور ؛ خلاصه ، او یله بر « اعمار » که
حقیقته « ملی آبدی لری تخریب » دن باشقا
برشی دکل ...

تخریب ایدیشمزی ده یینه حیرتله قارشیلایورلر ...
بونلردن برینه ، اقتصادی وضعیتمزدن دولای
برچوق آبدی لرمزی تعمیر امکاتی بولامادیغمزدن
بحث ایدیه جک اولدم ؛ « تعمیر آیری مسئله ؛
شیمدیلک هیچ اولمازسه تخریب ایتمه سه کیز ! »
دیدى ، نه قادر آجی ، فقط نه قادر دوغر و بر جواب .
عصرلردن بری ، لاقیدلکمز ، اهمالز نتیجه سنده
« طبیعت » ک ذاتاً یاواش یاواش اورته دن
قالدیرمقده اولدیغی ملی آبدی لرمزی احیا ایچون ،
بزم ده ، « طبیعت » ک منفی قوتلرینه اشتراکزه
نه لزوم وار ؟

معارف و کالتی و معارف مأمورلری ، اسکیدن
بری ، بو جنس تخریباته مانع اولمق ایچون
اعظمی غیرت صرف ایدرلر . آنادولونک
مختلف مرکز لر نده یکی موزم لر آجان جمهوریت
معارفی ایسه ، ملی حرثله علاقه دار اولان
بو مسئله لره قارشى قوتله علاقه دار اولور .
فقط نه قادر یازیق که بو غیرت و بو علاقه ، هر زمان
بو تخریباتی منعه کفایت ایتمه مکده در . ملی دو یغو ،
ملی و بدیعی تربیه مملکتده هنوز لایقیه انکشاف
ایتهدیکی ایچون ، حتی « منور » عد ایدیلن صنفک
بو یوک برا کثرتی بیله ، هر هانکی بر معماری آبدیسی
قارشیسینده بدیعی ره یجان دویمایور ؛ ییقیلان برصنعت
آبدی سنک ، ملی وار لغمزدن قویمش بر پارچه
اولدیغی حس ایتیمور ؛ ملی تاریخه و ملی حرثه
لاقید قالمه یی بلکه آلا فرافغلق ، بر یکیلک ،
بر تجدد غیرتکشلکی صانیور . غرب مدینتی حقیقه
تمشیل ایتش « ملی » بر « کزیده لر صنفی » یتیشنجه یه
قادر ، بو جنس تخریباتی تماماً منعه موفق اولما
میه جغمزی سویله مک ، بیلمم یا کلش اولورمی ؟
ملت لک مدنی فعالیتلرینی ، مدنی حیاته
استعدادلرینی کوسترمک خصوصنده معماری
آبدی لری قادر جانی اثرلر بولونماز . اسلام
دینی ، مسلمان قوم لک ، رسمده و هیکتراشلقده

آنادولونک همان هیچ بر شهری یوقدر که
« بلدییه » لک بوتورلو تخریب اتندن قورتولش اولسون .
یا لکزمی تاریخ ایچون دکل ، عمومی مدینت تاریخی
ایچون ده بونک رضیاع اولدیغی حالا آکلایمادق .
هله او زاواللی مزارقلر ... محلی تاریخ ایچون
حادثا بروثائق خزینهنه سی اولان مزار طاشلری
آراسنده ، « تربیتی صنعت » نقطه نظرندن نه قادر
مهم ، قیمتلی صنعت اثرلری واردر ! برچوق اسلام
کتابه لرینی نشر ایتک صورتیه اسلام تاریخنه
پک بویوک خدمتی دوقونان مرحوم مستشرق
« وان برخم » ، بوندن اون بئش اون آلتی ییل
اول ، « برغمه » ده کی اسلامی کتابه لری و او میانده
برطاقم قیمتلی مزار طاشلرینی نشر ایتمشدی .
پروسیا علوم آقاده میسی مخطرهلری آراسنده نشر
ایدیلن بورساله ده رسملرینی کوردیکم مزار طاشلری ،
امینم که بو کون « برغمه » ده موجود دکلدر ...
بر شهرک بلدییه سی مناسبسز بریده کی مزارلنی
قالدیره بیلیر ؛ فقط ، ابتداء اوراده کی طاشلرک صنعت
ویا تاریخ اعتباریه اهمیت اولانلرینی طوبلایوب
محافظه ایتک شرطیه ... یوقسه ، ملی تاریخی ،
ملی حرثی استخفاف ایدره ک اونلری قازمه
ضربه لر یله پارچالایوب محو ایتک ، باربارلقدن
باشقا برشی دکلدر ! سلچوقیلرک ، قارامان اوغو -
لارینک ، ساثر اسکی تورک دولترلرینک آنادولو
طوپراقلرینی سوسله یین ، آنادولوده تورک روحنک
وتورک مدینتنک قدرتنه شاهد اولان معظم آبدی لرینی
اعظمی غیرتله محافظه یه چالیشه جق برده ، یکی ربنا
یا یحق یا خود یکی بر جاده آچق ایچون اونلری
ییقانلره ویریله بیله جک برصفت واردر : باربار !
آنادولوده سیاحت ایدن و - الله راضی اولسون -
او اسکی مدینت آبدی لرمزی بوسبوتون ییقیلمه دن
تدقیق و تثبیت ایله یین آوروپالی آرکه اولوغلر ،
او آبدی لره عظمتی ، آهنکی ، کوزه لکی قارشیسینده
ناصل حیران قالیورلرسه ، شهر اعماری نامنه اونلری

— 10 —

لاتین و مورخه : تاسیت

ایسته بوتون ظلمتک ماهیتی بودر ، بوتون اسارتلرک ماهیتی بویه در . خلق بوش قالیر ، یکانه مزینتی آلدن چیقاریر . ایش بولاماز ؛ « کوچوکلکندن » باشقا ملجأ آراماز . رؤسانک احتراصلری کم آلاماز حاله کلیر ، اخلاق فسادده اوغرایان خلقک « دهشتله » سودیکی شیئی اونلرده سورلر . توکیدیدیسک تعبیری وجه ایله ، عقلک حاکم اولاماماسی یوزندن هیئت اجتماعیه نک بو مشعوم انحطاطنک ، روما جمهوریتنک مالک اولدوغی بومعظم جسدک داغیلشکنک و تفسختنک ، بوخارق العاده حادثه لردکده انسانلرک حافظه سنه حک اولونماسی و اونلرک استقبال ایچین ابدی بردرس اولماسی لازمدی : ایسته بوتون ایچینده ، تاسیت اورتایه چیقدی . شاطوریان بو تاریخی احتیاجی مشهور برجله ایله جانلاندیرمشدیر : « نرون ، یهوده بره سلطنت سورییور . ایمپراطورلقدده تاسیت دنیایه کلدی ؛ او ، جرمانیکوسک کوللرینک یانی باشنده ، کیمسه بیلیمده ، بویویور . خالق بیطرف ، جهانک استادی اولق شرفنی برچوجوغه تودیع ایله دی . » تاسیت ، روما انحطاطنک رسامیدر ؛ او بودر ، بوندن باشقا رشی دکلدیر : بویکی کله اونک اوصافنی ده ، نقائصنی ده ایضاح ایدر . تاسیت هرنه قدار دولت مأمور-ریترلرند بولندیسده ، نه بر دولت آدامی ، خطابت موهبه سنه مالک ایدیسده ، نه بر خطیب ، نه ده عراقلی واکلندیریجی برناقلیر : تعذیب ایدیلن ، صقیلان ، کندیسنک دنیایه کلدیکی دور یوزندن مسلکندن وحر انکشافنده مانعیه اوغرایان و بوتعذیبی اودوره قارشی اصلا عفو ایتمه یین برآدامدر . تاسیتده اسکی روملیلرک روحی واردی ، واوروخی یاشاتمقدن باشقا برشی یامازدی . پوسکورتولن فعالیتی ینه کندی اوزرینه دونیور ، وکندیسنی یارالیوردی . تاسیت ، هرنه قدار دومیتیانوس دورندن صوگرا ، نهروانک و طرایانوسک دورنده یاشادی ایسه ده ، ینه شفایاب اولمادی ، سکون بولمادی ، اعتماد کسب ایتمه دی . اویالکز شونی تشخیص ایدیورکه « واقعا ظلم ، بعضاً مسعود کونلر کتیرسه ده ، اوکاینه اعتماد ایدیله من ، چونکه اوندن کله جک اییلاک هیچ برزمان امین ودواملی دکلدیر . » تاسیت ، عیسادن صوگرا ۵۴ و ۵۶ سله رینه دوغرو دنیایه کلدی . قرق بش یاشنده یعنی تخمیناً برنجی عصرک صوکنده یازمایه باشلادی . وه سپاز-یانوسک ، حیوانجه ظلمی بیله عظمتدن خالی اولمایان ایمپراطورک زماننده دولت ایشلرینه کیردی : غالباً ، جرمانیایه ایمپراطور وکیلی اولق اوزره ، اوزمان

مونته سکیو ، اونی معتادی اولان درین بر فکرله سوبله دی : روما ، انحطاطنده بیله ، عظمتی وجوده کترین ماهیتی کوستردی . حریت برکره محاولوبده تک بر آدامک حاکمیتی تأسس ایدر ایتمه ز طبق جمهوریت مازیس طرافلرینک ، قطعی اولوشی کبی ، بو حاکمیتده ، روما فتوحاتی نامل حدسن و کم آلاماز برحاله ایدیسه ، اوده اویله حدسن و ظالمانه اولدی : « ایمپراطورلرک بوقورقونج ظالملرکری رومایلرک فکر عمومیلرندن نشأت ایدیوردی : بونلر ، بردنبره کبی براداره آلتنه دوشدکری وکندیلرند قوماندا ایتمکله خدمت ایتمک آراسنده هان هیچ بر فاصله نقطه سی موجود اولمادینی جهته ، بوتحوله ملایم اخلاق ایله کچمکه اصلا حاضر لاندیلر ، وحشیانه مشرب ینه باقی قالدی . وطنداشلر ، کندیلری مغلوب قوملره نه معامله ایتدیلرسه ، اویله معامله کوردیلر ، وعین پلانه کوره اداره ایدیلدیلر . سیللا (رومایه) به کیررکن (آتنه) به کیرن سیللا دن باشقا بر آدام اولمادی ، وعین حقوق ملی تطبیق ایتدی . »

اصل روما خلقنک طور وحرکتی ایسه بر استاد ایلله تحلیل ایدیلشدیر ؛ تاریخک حکمت وجودی ، ایسته بوکی درسلدیر : « روما خلقی ، بونلرک پلهب تسمیه اولونانی ، اک کوتو ایمپراطورلردن بیله نفرت ایتزدی ؛ او ، ایمپراطورلری آلدن چیقیدینی و حرب ایله اصلا مشغول اولمادینی تاریخدن اعتباراً بوتون قوملرک اک سفلی اولدی ؛ تجارت و صنعت یالکز اسیرلره مخصوص شیلر نظریله باقیور ، آلدینی بوغدی حصه سی ایسه اوکا طوپراقلرینی اهل ایتدیریوردی ؛ اونی اویونلره و تیاترلره آیشدیرمشلردی ؛ دیکلنه جک کرسی ، انتخاب ایدیله جک مازیس طرافلرینک زماندنبری ، اذیت و برمکدن باشقا بر شیئه یارامایان شیلر اوکا الزم کوردندی ، ایشسزلکی ایسه اونلره قارشی ذوقی آرتدیردی ؛ بناء علیه ، اک زیاده جنتلرندن دولایی قالیغولایی ، نهرونی ، قومودی ، قاراقالایی آجیبارق آرایوردی ؛ چونکه بونلر خلقک سودیکی شیئی دهشتله سویورلر ، اونک اکلنجه لرینه بوتون اقتدارلری و بوتون موجودیتلریله یاردم ایدیورلردی ؛ اوغورلرند ایمپراطورلرک بوتون ثروتلرینی اسراف ایله یورلردی . بو ثوتلر توکندکدن صوکراده ، خلق تکمیل بویوک عالمه لرک صوبولرلرینی کورمکدن متأثر اولیوردی ؛ ظلمک ثمره لرندن لذت آلیور ، ساده جه لذت آلیوردی ، چونکه امنیت کوجوکلکدرده کورویوردی ... »

برشی یوق .. سکوت حیاتسزلکی بوراده انسانی عادتاً سرسم ، سرخوش ایدیور . کوکده خلقتدن اولکی زمانلرک تنفس ایدیله من صاغلام ، باکر هوایی دالالانیور .

کونش یوکسه لیور ، یاقیور ، کیتدکجه کو-زه لاهشن بر بیاض آتشله اطرافی آیدینلاتیور . یرده کوچوک طاش دوکونتولری ، میقا پیریلتیلری وار .. فقط آرتق هیچ برات ، هیچ برشی کورولیه یور . بو حوالی کیتدکجه عارضه لرله دولقه ، هان هان داغلق بر یر اولقه باشلایور . قوم و طاش ییغیلری بیلنم زدن وهانکی کوزلر ایچون ابدیاً فایداسز قالاجق . غایت مقبول شکلر کوستیریور . بوشیلر عصرلردن بری هیچ ده کیشمه دن عینی سکوت ، عینی ایشیق احتشامی ایچنده دورویورلر . انسان قاماشدیریجی کونشک آلتنده غیر اختیاری اوله رق اوزون مدت کوزلرینی قاپایور ، اونلر تکرار آجیدینی وقت سرت افق کوک یوزینک پارلاقنی اوستنده قوتله ارتسام ایدن بر سیاه چنبر کبی کورونور . حالبوکه بولوندیغیز یر شایان حریت صورته بیاض کورونویور . بو بیاض طوپراقده ، کوموشلی میقا قیرینتیلری اوستنده ابدی بر صالانیشله یورون بویوک حیوانلرک کولکلری حرکت ایدیور .

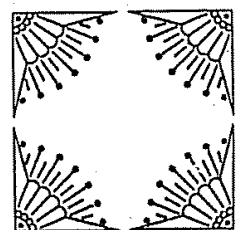
آقشامه دوغرو بر یوکسک ذروه لر حوالیسنه یاقلاشدق . قیش کونشک بویوک ر قوم و طاش میدانی اوستنده کولکلریمزی نسبتمن بر صورته اوزاندینی همزون ساعتده بو داغلر کوزلریمزه بویولو بر رنگ زنکینلکی سرپیور .

یم یشیل بر سناک براقلانی اوستنده ماوی اینجی جیچکی رنگینده اُنکلر ، پنبه تپه لر .

ایشانک کولکلری ، اک اهمیتسنر تپه لرک ، طاشلرک قارالتیسی کیتدکجه بویوبوب اوزانیور . یانغزده قومک اوستنده یورون کندی کولکلریمز ایسه آرتق حدودلره صیغما یور . عادتاً آیاقلرینه نه شاسلر طاقش دوه لره ، اوزون آیاقلی اسرارانکیز حیوانلره بکزه یورز .

معافیه کیجه اولویور ، قرارگاهزی کور . مه یورز . بوکونکی یولز نه قدرده اوزونمنش ...

رشاد نوری

کونده ریلدی : ایشته تاسیتک ، پک چوق استقبالی اولان بواراضی نه دائر ازمئه قدیمه نك برافش اولدوغی شواهدك اك قيمتدارینی نزه نقل ایدن جرمله نلره عائد کتانی ، بورادن میدانه کلدی . درت سنه لک برتباعدن سوکرا (روما) نه دوندی . دومیتیانوس سلطنت سوربوردی . غرورله وکیفی حرکتله مجنون اولان ، کندیسنه « خدا » ویا « رب » دن باشقا برشی ده نیلدیکنی ایسته مین بوکنج ایمپراطور ، روما زادکاتی قورقونج بر اسارت آلتنده طوتیوردی ؛ زادکان ، ایمپراطورک شهبلی نظری آلتنده ، اونک خوشنه کیتک ایچین ، کندی کندینی محو ایتکجه مجبور یاشایوردی . ایشته تاسیت (روما) یی بویه کوردی . مستبدک اولدوروجی ترصدندن قورتولنی ایچین صاقلانمایه ، کندینی بللی ایتمه یه مجبور اولدی . (تهرور) ائاشانده نه کوردیکی کندیسنه سؤال ایدیلن بر اختلال کبیر آدمی کی ، اوده شو جوابی ویره بیلردی : « جانمی قورتاردم » . ایشته بوصورتله ، وقوعاته زحمتی برتماسله ، مؤرخک قاراقته ری تشکل ایتدیکنی کوروروز : « اکر تاسیت اولومدن بو طرزده قورتولش ایسه اونک اولومه کرفتار اولمای کوزه آلدرماسی ، نه آلم ، نه موجب عار برشی اولوردی . کندیسکی اسکی بر پرطور ، (سناتو) یه کیتمکدن نفسی منع ایدمه زدی : طرازه آس ، آناسنی اولدوردیکی ایچین نه رونی تبریک ایتدیکنی کون اوینده قالمه ایشله دیکی جنایتی حیاتیله اوده مشدی . بومثال ، اجتماعلرده بولونق ایچین تاسیتی ایقاپ ایدیوردی . تاسیت ، تمام اوچ سنه ، سناتوده جریان ایدن قورقونج فاجعه لک شاهدی اولدی . شاهدی اولدی دیمکده کافی دکلدی ، اوراده هیچ شهبه سز وظیفه سنی ده ایفا ایتدی ؛ حکمدارک اطرافنی صاران کولونج مداهنه لره اشتراک ایلهدی ؛ داها آلمی ، کندیلرندن قورتولنی ایسته نیلنلرک کافه سنی ، بلاعتراض ، محکوم ایتدی : بونی (Agricola) نك صوکنده کندی ده سویه یور : « حکمدارک غدار نظری آلتنده بولونقلرینی حس ایدن بویچاره لر ، هر درلوا اعتدالی غائب ایدیورلردی . حاکم ، جلاد اولیورلردی . متهی یا قالا یورلردی . پارچالامالرینه میدان ویرمه مک ایچین ایمپراطور مدخله ایدیوردی » . تاسیت ، بو مدهش صحنه لری تترمه دن تخطر ایده مزدی . دیورک : « اجداد من صوک درجه حریت کوردیلر ، بزده صوک درجه اسارت کوردک » [*] .

تکمیل زمانلرده ، عین سبیلر عینی نتیجه لر تولید ایدر . دومی تیانیوسک وفاتندن سوکرا ، طرایانوسلر دورنده « تکرار یاشانمایه باشلادینی زمان » ، خاطره سی بیه ناموسکار انسانلری تدهیش ایدن فلاکتلره و خجالتلره قارشلی و جدانلرده عظیم بر راحت ، همده شدتلی برعکس العمل احتیاجی حاصل اولدی . باشلرینی آکمش اولان کیمسه لر ، آرتق باشلرینی قالدیرمایه وتاریخک مواجهه سنده طورلرینی ، « بشریتک شعورینی » اکتسابه احتیاج حس ایدیورلردی . تاسیت ده ، کندیسکی ایچین چوق آلم

[*] ژ . بوواسسیه ، تاسیت :

برمایوسیت وبلکه بر عذاب موضوعی اولش اولان شیئی ، یعنی آوغوستوسک وفاتندن آنطونه نلرک جلوسنه قاندار روما حیات عمومیه سنی [*] یازمایه قرار ویردی : بو ، بویوک اسارت زمانلرینی . تیپه ریوس ، نهرو ، دومیتیانوس ، اونک قهرمانلری بونلردی تاسیتک طرزکی کندیسنه دوشه ن موضوعدن میدانه چیقدی : اوده ، **مظلم برطرز اولدی** .

بو « طرز » ، خطرلرده کی سرتلک ، تجسیمده کی کثافت ، التزامکارلرده کی شدت اعتباریله اونی « ازمئه قدیمه نك الک بویوک رسامی » یاپدی ، - بوسوز راسینکدر ؛ فقط ، هر حالده ، بر « طرز » واردی . تاسیت نظرلنده تاریخ ، بر پورتره غاله ریسکی ، بر مناقب سلسله سی ، ملاحظه لر و محولر وسیله سی ایدی . تاسیتک دهاسی ، بر حاض کی یاقار .

فیرچاسنده کواکله کثافتله نیر ؛ قادرو لری هان دایما قانی کتابلره مزیندر . کسکین و سریع ، بیه غش و کوموشلر قاقیلارک تزیین ایدیلش اولان کله لری بر خنجر کی چارپار ، ویا رلار . اونی بزم سن سیمونه بکزه تیرلر ؛ اونده ، فرانسه محررنده کی نه ذوق ویرجی مبدولیت ، نه ده بعضاً خوشه کیدن مزاح یوقدر : فقط هریکیمی ده آجیلده بر برینه یاقلا شیرلر .

ایشته ، بوسیا آرامالر ، پوشدت و بوسرتلک ، تاسیتده تاریخی صحتی و بیطرفلنی شهبلی بر حاله کتیر مشدر . فقط بویکی منظره لر قارشیننده کیم بیطرف اولایلردی ؟ تاسیت ، تاریخی نفرت سائقه سیله یازمشدر ؛ فقط اونفرت ده نه شواهددن معبوددر . تاسیت ، بیلیم نه درلو بر قاتل کوزه لکی تصویر ایدرک الک زیاده ایمپراطورلری (روما) سنه مداهنه ایلهمشدر . بوقادار قوتلی برهیجان حصوله کتیرمک ایچین ، مؤرخک تأثیرلرینی مفرطلاشدیرماسنه ، اسلوبی سرتلشدیرمه سنه ، حقیقتدن بر حیات آوازه سی چیقارمق ایچین اونی زورلاماسنه مساعده وارمیدر ؟ بوبابده نامتناهی مناقشه ایدیله بیلیر ؛ فقط عاجز بر په دانتیزم ، کوزه لک تحریسی سوداسنه هیچ بر زمان غلبه چالاماز . تاسیت ، کندی زماننک وکندی عیارنده کی

رومالیلرک نه دوشوندکلرینه دائر استقبالك بیلمه سی ایجاب ایدن حقیقی بوزمادی . اونک مزاحی بزنی دایما ایقاپ ایدر ، نزه دایما اوکره تیر . کتابلرینه صاچدیغی و بیجه بویوک فکرلری تریه ایتش اولدوغی حکمکر ، لایموتدر ؛ بو حکمکر ، بشریته چوق درین بر صورتده تأثیر ایتدیکی ایچین یوکسک اولان حقیقتدن داها دوغرو درلر . ذاتاً دوغرو اولماسه لر دی ، روحلره تأثیر ایتزلردی .

بویه بر ذهن ، بودرجه عقیف و مستقیم بر قلب ، آلداناز : تاسیت روما ایمپراطورلرینک نه جانناوار اولدقلرینی کوردی ، اوللری تصویر ایچین جاری [*] معلومدرکه ، تاسیتک اثرلرینه بر برندن

آیری ایکی قسم واردر : Histoires و Annales . اولاً ، کندیسنه الک یاقین دوردن باشلایارق Histoires ی یازدی ، سوکرا Annales ده ده آوغوستوسک وفاتندن نهرونک وفاته قاندار چیقدی .

لسانده کافی درجه ده آجیل افاده لر بولام اوکنده یورویوردی : ایشته او ، بونی برخ تصور ایتدی . معاصرلرندن ، حتی کندیسنه ایتدکلرندن هیچ بری اونک حقنده یا کشلق ایتمه دی . عصرک سکوتی بیه اونک هیجاننه مشارکدر . اثرنده ، بر مطالعه ، بر شهادت ، برهیجان بولیورمی بز ، بوکافی در . تاسیت اسکی بررومالی ایدی : جمهوریتک عظمتنه صادق قالمش اولانلر ، ایمپراطورلنک ایلکلرینی کوتوبولیورلر ، کائناتی صلحه قاووشمش کورمیورلردی . بوباربارلرک اونلره نه لزومی واردی ؟ جهانده (بلده) نك فدا ایدیله سی اونلره خیع کلیوردی ، نامتناهی بر صورتده واسع بر حاکیت ، اسکی فضیلتلر محو اولدقن سوکرا اونلره کوجوک کورونیوردی . تاسیت ، بوتون نقیصه لری ، کوستریشلری ، حدندن فضله ایجازی ، مزعج تخمینلری ، افراطکارانه سوزلری ingentia verba ایله نه دوغرو در ، چونکه او ، ازمئه قدیمه محررلرینک اک نافذدر . پیسخولویسی . اونی قورتاریر . او ، ایمپراطورلرباسنی چکر ، اونک آلتندکی حیوان و متفسخ بارباری کوستریر . اونک ، تاریخک انتقامندن باشقا برشی اولمایان شدتی ، بویه جاناوارلرک آياغنی جهلر . مجازات ، جنایت درجه سننده بطی اولماق ایچین اوللری قاناتجه یه قاندار قامچیلار : « تیپه ر ، کندیسنی یالکز ، وکیمسه کورمیور صانیوردی : تاسیت یانی باشنده ایدی » [*]

تاسیت ، روما ازمئه قدیمه سنک بویوک مؤرخلری میاننده صوکنجیسیدر . اوندن سوکرا ، حسیات عمومیه انحطاطه اوغرار ، تاریخ کوجو کله شیر . اخلاقک تحوله اوغرا دینی ، خریستیانلنک یایلادیغی و ازمئه جدیده تاریخنک دوغدوغی مبدول بر تشوش اورتاسنده غائب اولور . بوتون بویوک دورلرک بویوک ناقللری واردر ؛ فقط وزنه کلز شیرلک تبدیل موقع ایدیشندن ، نامتناهی جزؤلرک سیلانندن عبارت اولان بردور نقل ایدیله من . بوده رک الک کوزه ل اثری اولان انجیل ، بر سر در .

ایشته ، بو حس ایدیله یین وعصرلرجه دوام ایدن تکاملدن ازمئه جدیده دوغاجق ، و ازمئه جدیده تاریخی نامتناهی یکی شواهد ویکی درس لر اورتایه قویا جقدر . تاریخ ، بشری فکرک و کشفک متزاید احتیاجلرینه تطابق ایله جقدر . فی الحقیقه تاریخ ، کلیسارک قاپیسنه اولدوغی کی قرون وسطی قرونیلرینه عجمیجه حک اددلکدن سوکرا ، انتباه دورنده خطوطک و ازمئه قدیمه طرزلرینک کوزه لکنی ، انشا واسلوبک نجابتی و فسحتی اکتساب ایلهدی ؛ اون سکرنجی عصرک فلسفه سیله ، خیالی و حکمیاتله مالی اولدی ؛ رومانیزم ، اونده تصویر ذوق ایله لیریک هیجان او یاندردی . نهایت ، زمانزه ایسه ، خارقه آسا بر فعالیت ، صوک درجه بر قابلیت تحسس ، ایچندن آنارشلی دوغاجنی حس ایدیلن مشوش بر متحرکک منظره سی ارانه ایدیور .

[*] نزار

کنج بر شاعرک سوکیاینه کوندر دیکى مکتوب

•• 19 ، پازس

اورینال ادبیات او لاسنک یکنه سبی جهالتدن ،
وقومامقدن ، دوشونه مکدن عبارتدر .
خلاصه ، « سوزى » حکم ، دنیا یوزنده اوله مکه
نامزد نه قدر اثر وارسه هپ سیک دوشونجهک ،
ذکاتک وزمانک مخصوصلدر . « که اوپس » اهرامی
اوچ کونده یاپیلما دی . بارتون ریاضی مسئله لریکی
تولجولش ، حسابلامش برشعر ، و او میروسک ایکی
جلدی زمانک آنسیقلویه دیسی در . شکسپرده بوله
دانته ده . . شعره ، اساطیره ، تاریخه ، سیاسته ،
صنایع نفیسه یه ، اخلاقه ، فلسفه یه الخ . . حتی طبعه عائد
ملوماتله دولو اولان بو اثرلرک « یارادان » لری محقق
کونده یکریمی درت ساعتدن فضلّه چالیشورلردی .
عمرخیام زمانک اک بو بوک حکیمی ، هکیمی ، ریاضیسی
طایلمشدی . حالبوکه ساده جه برشاعردی . مجموعی
سطر اعتبارله حساب ایدیلرسه یکریمی صحیفه یی کچمین
رباعیلری ایچون آلتش سنه اوغراشدی . .

غریبه کی شاعرلرک ، رومانجیلرک تجرلینه پارمق
ایصیریورم . هله نیت ولاتینست Laténiste
قلاسیکری شویله بریانه بزاقوب سرسری رومانیکلری
آلام . باقی هربری نهر او قورمش . مثلالامارتین . .
دها . جوجوقلغه . - بن قرق حرامی حکایه لرینه قافا
سالارکن . « او تاس » ک Jerusalem délivrée سنی
دیگه یورمش . ایلك شاعر اولاره ق آلتی بدی یاشنده
اونی طایمیش . ینه کنديسنک سولیدیکنه باقیلیرسه
نورک جوجوقلرینک سنت اولدینی ومله ده قایدیراق
اوبنادینی یاشده شکسپیری ، میلتنی اوکره نور وچوق
سودیکی Ossian ی ، دانته و آشیله قیاسه جرأت
ایدیورمش .

ویقتور ثو غونک اثرلرینه ایسه شیلاردن ، میلتنون ،
شکسپردن ، اینجیلدن قال دهرودن ، بایرون ،
غوته ، قران عظیم الشاندن ، سعیدین ، پتراردن ،
هوراچوسدن ، حافظدن ، قاموئه نسدن حتی هند
دستازلردن الهاملر کورونور . سیاسی مقاله لرنده ،
اجتماعی یازیلرنده قانتدن ، لوتردن صلاحیتله بحث ایدر .
جوجوقلرک وهواشی مشربلرک شاعری ، صاحب لرینی
یولاره ق الهام بکلین و آغلایا آغلایا شعر یازان
داهی چو - وف ، دها ایسی جوجوق داهی مؤسسه یه
کلنجه یازیلرنده اسملرینی سنادینم آدم لریک تأثیری
اتخال درجه سنه وارمشدر .

نتیجه « سوزى » حکیم سنی ، انزوا ، تحلیل
وترکیب نروده ایسه اثر اوراده در . حیاتنده تک
بر کتاب یازان لایروهر La Bruyère ک نه قدر حق
وار : « کتاب یازمق ده ساعت یامق کی برزناعت دره »
بوسری آکلادینی ایچوندرکه قونت تولستوی
پترسنورغده کی صالون حیاتی ترک ایدرک کونته
چکیلور . وهرکون ایکی اوچ ساعت او میروسدن
- لطفاً 13 نجی صحیفه یی کچکز -

سوکیلی سوزیچکم

دون کیجه فرانسوا زله کوندر دیکک مکتوب
بنی برخیلی اکندیردی . ایچیمی دوککه وسیله
اولدیگک ایچین سکا تشکر ایدرم . کونده اون ، اون
بش ساعت او قویوب یازدینم ، خصوصیه او قودینم
ایچین : « کتابلرله حشر نشر اولق آبدالق علامتی دره .
سکا یاراشماز . شاعر الهامک یاوروسیدر . » دیور
و بر سورو شاقلاشیورسک . آلا ی رطرف ، کتابلر
ایچنده بوغولق ، کنیدی کنیدی بوغمی یکی برحیات
اوغرنده بوغولغه زاضی اولق عجباً آبدالق قیدر ؟
آبدالقسه . . . نم آبدال اولدینم نه معلوم . . . توخاف
دکلی ؟ آراسیره کلن آبدالق قارشى بنده بویوک
برحبت بر ابتلا وار . بوله سرسملکی صحرای کبرک
کونشی آلتنده بر آغاچ کولکسه سنه ، یقیق بر خانه
بر استراحت یوواسنه بکزه تیر وکونده بر ایکی دفعه
اولسون آبدالقنی آلیله یا قالا مایان و نفسنه تا ایچندن
کان خینچله « آبدال ، سرسم ! . » دیبه باغیرمایان
مخلوقک ذکاسندن شبهه ایدرم . و ذاتاً اوله به جک
بر اثر ایچون کوتو بر اثری ، قارالامای . . حیاتی
اولدیرمکدن قورقما یان آدمک حرکتنده آبدالق وارمیدر
بیلیم ؟ شاه اثرلر هوا ایله ، ایکی فو قس تروت ،
بر نکته ، اوچ قهقهه آراسنده می یازیلور ظن
ایدیورسک ! هیات « سوزى » حکم ، دور جاهلیت دن
جوق اوزافده یز . بوکون آلابی شاعرلره ، مونامتر
میخانه لرنده شانسونه لکدن باشقا ایش یوق . صنعت
آرتق علم وفن کی تحصیل ایدیلور . رومانیک
شاعرلرک ایدوردق لری الهام ، حقیقتده ماضقارلقدن
ومکمل بر یالاندن باشقا برشی دکلدن . اولزلرک
کونشنده یا مایان ، اولنرک عصانه سنی یچمین ،
آنکین هوا سنی تنفس ایتمه ن روحک باغچه سنده میوه
یتشمه سنه امکان قالمادی . شعر قابلیتی الهی واسرارلی
بر قابلیت دکل ، روحک خصوصی بر قدرتیدر .
او قدرت کلش کچمش داهیلرک مکتبنده تربیه
کورمنسه دیگر برته نرؤی به قلب اولور ، کیدر . یا خود
شعر طاسلاغی حالده میدان چیقار ، بزم دیوانلرکی ،
عشق ، منی ، میخانه ، پیاله ، فراق ، غروب ، طلوع ،
بهار لفظلرله بر سورو کله جانبازلقدن عبارت قالیر .

بیکارجه سنه اولکی « قلوئه و دافنیس »
Chloé et Daphnis زمانده اولسه یق ، شاعرک
کوزلرینی آچما سی ، حیرتی وسوکی بیلمسی کافیدی .
اوزمان انسانلر عشق کچیلردن اوکره نه جق قدر جاهل
وصافیلر . لونکوس Longus ه اینامق لازمه ،
کنج لر اولنجه یه ده کین پوسه دن اوتیه کچمنی
بیلیمورلرشم . حالبوکه بوکوک قلوئه سی « ارکک
قیزی » ی معصوم بولیور .

ظنجه بزم بدی یوز سنه لک مدنیمزه رغماً

یاز آتشی

کو کسندن صیدیرنجه قان صیران خنجرینی
کونش وروانش کی طویلا دی آغیر آغیر
قادیفه ماتوسنک قیزیل آنکلیخی . .

بر صدف کمر اولدی افقک هایتلری .
صولده شیمیدی خفیف حمله لرله دولاشیر
همیاض مارطیلرک نارین خیانتلری . .
آزلی مائیه صولمش کیی بوکونده
آی ، قوخلان وپاصلی برچیوی به بکزه نور
بولوتلرک توردیکی بیاض دیوار اوستنده . .
وجودی فیل یشدن ، وکوزلری قاپ قارا ،
رخاوتله تور برهن دواغون اوموزلری مور ،
برقادی چیریل چییلاق اوزانیور صولره . .
صانکه بیاض دالغار اوفاق برر قوشدیلر ؛
آیک باغین صولره اوزاندینی دلاردن
کوپورده چیغلقلرله آنکینه اوچوشدیلر . .
روزکار دالین برعاشق کیی صارار چاملری ،
بر اساطیر دورنده یاشامش ماضلاردن
خاطرملر جانلایر یورده آقشاملری . .

یاشار نالی

یاشادینم عصرک اک قدرتی تاریخ مسلکی ،
اگر اوچورومک کنارنده کنیدیکندن دورمای
بیلیرسه ، خوارقسن و بریغین لزوم سز لفلردن اجتناب
ایدرسه ، ذوق و اعتدالی محافظه اتیه ی ، نمره سز
تقراتی برطرف ایدره ک آنا خطلری استقباله دوغرو
اوزانیلر بله میدان چیقارمای بیلیرسه ، مستقبل قرلره بویوک
درس لر ونجیب هیجانلر براقیر . ایسته یکی تاریخک
باشلیجه وظیفه سی بودر . تاریخ ، اگر نجیب ، آجیق
وصاف اولارق قالیرسه ، خلقک روحی ایله ناسلری
قورتایرسه ، مغرورانه عقلا لقدن واز کچرسه ، حیاتک
ایز لرینی متواضعانه تعقیب ایدرسه ، بولدوغی و افاده
ایله دیکی حقیقت ، انسانی ، جانی ، جاذب وکوزمل
اولورسه ، آتجیق اوزمان فکرلر اوزرنده حاکمیتی
محافظه ایدر . تاریخ ما کینه لکدن و سفسطه دن اجتناب
ایتمه لیدر : هر بر زمانده بویوک مدیتلر و بویوک ملکر
بویوزدن خراب اولمشدر .

استقبال مؤرخلری ایچین آغیر مسئولیت !
بونلرک موضوعلری دائماً توسع ایدیلور ، ایشلری
آرتیور ، مطالبات جوغالیور ، مسئله لر انکشاف
ایدیلور و داغیلور ، صنعت اوزایور ، حیات ایسه
قیصا قالور . بو مؤرخلر استناد وقوتلرینی آنجاق
وظیفه لرینک بویوکلکی کیتدکجه درین بر صورتده
ادراک ایله مکده بولاجقلردر . اطرافلرنده هرشی
مشوشدر ؛ فقط فکر بشرک و خدی کنیدی
کوستربور ، بویوتون ازض اوزرینه یاییلارق ،
اونلره ، بشریتک معظم بر طرزده اصلاحنه تجر به یی
متادیا اساس اتخا ایتمکدن عبارت اولان وظیفه لرینه
داهایا قیندن و داهامؤثر بر صورتده چالیشق واسطه سنی
احضار ایدیلور .

احمد رفیع